

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА  
"УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ  
ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ"**

# **ДОСЛІДЖЕННЯ, ТЕХНОЛОГІЇ, ІННОВАЦІЇ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ**

**ПЕРІОДИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ № 9 2023**



***КОНТАКТНІ ДАНІ:***

***03150, м. Київ, вул. Антоновича, 180***

***тел.: (044) 521-00-26, e-mail: uintei@uintei.kiev.ua***

## ЗМІСТ

<b>ОФІЙЦІЙНІ ЗАХОДИ</b> .....	<b>4</b>
ПРЕЗИДЕНТ КОМІСІЇ ФОН ДЕР ЛЯЄН ВИСТУПИЛА З ПРОМОВОЮ ПРО СТАН СОЮЗУ.....	4
ПРИЗНАЧЕНА НА ПОСАДУ КОМІСАРА ІЛІАНА ІВАНОВА ПРЕДСТАВЛЯЄ СВОЇ ПРІОРИТЕТИ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ .....	5
ПРІОРИТЕТИ ІСПАНСЬКОГО ГОЛОВУВАННЯ В РАДІ .....	6
ДЕКЛАРАЦІЯ ТЕНЕРІФЕ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОВГОСТРОКОВОЇ СТІЙКОСТІ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ІНФРАСТРУКТУР .....	6
ЗАЯВА LERU ЩОДО РЕКОМЕНДАЦІЙ РАДИ ІЗ НАУКОВОЇ КАР'ЄРИ .....	7
ГЛІДІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ОПУБЛІКУВАЛА INSIGHT PAPER НА ТЕМУ «THE TWIN TRANSITION CENTURY».....	9
ЕКОСИСТЕМА: БРИТАНСЬКІ СТАРТАПИ ЗАЛИШАЮТЬСЯ У НЕВИГІДНОМУ СТАНОВИЩІ У ДОСТУПІ ДО ФІНАНСУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ З ІННОВАЦІЙ.....	10
ДИРЕКТИВА (ЄС) 2023/1791 ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ ВІД 13 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ ПРО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО РЕГЛАМЕНТУ (ЄС) 2023/955 .....	12
ДЕЛЕГОВАНИЙ РЕГЛАМЕНТ КОМІСІЇ (ЄС) ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЛЕГОВАНОГО РЕГЛАМЕНТУ (ЄС) 2019/856, ЩО ДОПОВНЮЄ ДИРЕКТИВУ 2003/87/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ ЩОДО ФУНКЦІОНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ФОНДУ C/2023/6043 .....	14
РЕГЛАМЕНТ (ЄС) 2023/1781 ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ ВІД 13 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ, ЩО ВСТАНОВЛЮЄ СТРУКТУРУ ЗАХОДІВ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ НАПІВПРОВІДНИКІВ ЄВРОПИ ТА ВНОСИТЬ ЗМІНИ ДО РЕГЛАМЕНТУ (ЄС) 2021/694 (ЗАКОН ПРО МІКРОСХЕМИ) .....	15
ПОВІДОМЛЕННЯ КОМІСІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ, РАДИ, ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ТА КОМІТЕТУ РЕГІОНІВ ЗАЛУЧЕННЯ НАВИЧОК І ТАЛАНТІВ ДО ЄС .....	17
РОБОЧИЙ ДОКУМЕНТ КОМІСІЇ ЩОДО ДЕЛЕГОВАНОГО РЕГЛАМЕНТУ КОМІСІЇ, ЩО ДОПОВНЮЄ РЕГЛАМЕНТ (ЄС) 2021/817 ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА РАДИ ПОЛОЖЕННЯМИ ПРО СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ ДЛЯ ПРОГРАМИ ERASMUS+. SWD/2023/0296 ФІНАЛ .....	19
<b>АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ</b> .....	<b>20</b>
THINK TANK: АНАЛІТИКА ПРО ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ В УКРАЇНУ .....	20
<b>МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ</b> .....	<b>23</b>
«МІЖНАРОДНИЙ МАРКЕТИНГ У ВИЩІЙ ОСВІТІ»: ВІДБУВСЯ СЕМІНАР ВІД ЕСТОНСЬКИХ ПАРТНЕРІВ .....	23

УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРИ .....	23
ВНЕСЕНО ЗМІНИ ДО СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ .....	23
COURSERA РОЗШИРЮЄ ВІЛЬНИЙ ДОСТУП ДО КУРСІВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	24
<b>НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ .....</b>	<b>25</b>
У ПОРТУГАЛІЇ УРОЧИСТО ВІДКРИЛИ НОВИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУПЕРКОМП'ЮТЕР.....	25
ПУБЛІКАЦІЇ ЄК ЩОДО ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ І ПОЛІТИКИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ .....	26
КАБМІН УРЕГУЛЮВАВ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ НАУКОВИХ УСТАНОВ І ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЧАСТИНІ ПРОВАДЖЕННЯ ТАКИМИ ЗАКЛАДАМИ НАУКОВОЇ (НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ) ДІЯЛЬНОСТІ.....	27
<b>ПОТОЧНІ ПРОЄКТИ.....</b>	<b>27</b>
НОВИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЄКТ EUROHPC: INNO4SCALE .....	27
<b>ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ</b>	<b>29</b>
ОГОЛОШЕНО КОНКУРС ПРОЄКТІВ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ, ПРИКЛАДНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ (ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ) РОЗРОБОК МОЛОДИХ УЧЕНИХ .....	29
КОНКУРС НА ПІДТРИМКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МСП.....	29
КОНКУРС НА ПІДТРИМКУ ІННОВАЦІЙ У З'ЄДНАННЯХ ІЗ НИЗЬКОЮ ЗАТРИМКОЮ ТА ВИСОКОЮ ПРОПУСКНОЮ ЗДАТНІСТЮ.....	30
ЗАПРОШУЄМО НАУКОВЦІВ ДО УЧАСТІ У ІV ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ ФОРУМІ РАД МОЛОДИХ УЧЕНИХ .....	31
САМІТ ІННОВАТОРІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ.....	31

## ОФІЙЦІЙНІ ЗАХОДИ

### ПРЕЗИДЕНТ КОМІСІЇ ФОН ДЕР ЛЯЄН ВИСТУПИЛА З ПРОМОВОЮ ПРО СТАН СОЮЗУ



13 вересня 2023  
року президент  
Європейської комісії

Урсула фон дер Ляєн виступила з промовою про стан Союзу (SOTEU), її останньою промовою перед наступними виборами до Європейського парламенту в червні 2024 року.

Стверджуючи, що ЄК виконала понад 90% політичних вказівок, представлених президентом у 2019 році, було розглянуто багато питань, деякі з яких мають відношення до досліджень та інновацій. Серед них:

- Наступний етап Європейської зеленої угоди, де промисловість має отримати підтримку. Це включає, серед іншого, серію «Діалогів про чистий перехід» з промисловістю, Європейський пакет вітрової енергії та постійну увагу до навичок. Також Президент торкнулася питання Китаю (ще цього року має відбутися саміт ЄС-Китай).
- Конкурентоспроможність, де дефіцит робочої сили та навичок є серйозною проблемою, як і постійна висока інфляція. Президент підкреслила важливість європейського суверенітету та оголосила про «Саміт соціальних партнерів» під час майбутнього головування Бельгії в Раді у 2024 році. Серед іншого, вона залучила Маріо Драгі до підготовки звіту про майбутнє європейської конкурентоспроможності.
- Цифровізація та штучний інтелект: Президент фон дер Ляєн вважає, що Європа відіграє провідну роль в управлінні ризиками цифровізації як «світового піонера прав громадян у цифровому світі». Тому Комісія планує «нову глобальну структуру для штучного інтелекту», засновану на трьох стовпах: обмеження, управління та спрямування інновацій (у контексті останнього пані фон дер Ляєн оголосила про «нову ініціативу, щоб відкрити високопродуктивні комп'ютери для стартапів зі штучним інтелектом для їхніх моделей»).
- У глобальному контексті, включаючи міграцію та безпеку, Президент Комісії висвітлила «Командний європейський підхід» і «Глобальні ворота». Передбачається новий стратегічний підхід до Африки.
- Стосовно України Президент сказала: «Ми будемо поруч з Україною на кожному кроці. Скільки буде потрібно».
- Стосовно бюджету ЄС пані фон дер Ляєн сказала: «Нам потрібно обговорити майбутнє нашого бюджету з точки зору того, що він фінансує, як він фінансує його і як він виконується».

*[Повний текст промови Президента ЄК фон дер Ляєн про стан Союзу](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_4426)*  
[https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech\\_23\\_4426](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_4426)

## ПРИЗНАЧЕНА НА ПОСАДУ КОМІСАРА ІЛІАНА ІВАНОВА ПРЕДСТАВЛЯЄ СВОЇ ПРІОРИТЕТИ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ



5 вересня 2023 року в Європейському парламенті відбулися слухання кандидата на посаду комісара Іліани Іванової. Пані Іванова була призначена замість Марії Габріель, яка пішла у відставку 15 травня, щоб стати віце-прем'єр-міністром і міністром закордонних справ Болгарії.

Пріоритети комісара Іліана Іванова: інвестування у дослідження та інновації в ЄС, підвищення кваліфікації, сприяння об'єднуючій ролі культури та розширення можливостей молоді. Щодо свого бачення діяльності Комісії на рік, що залишився, вона згадала про ключову роль досліджень та інновацій у досягненні європейських цілей, навичок, таланту та ролі культури для суспільства. ЄС є науковим центром, підкреслила вона, але ландшафт залишається «фрагментованим», а інвестиції нижчі за цільовий показник у 3% ВВП і відстають від глобальних конкурентів. Вона пообіцяла зробити все можливе, щоб підтримати програму Horizon Europe, щоб Європа могла «лідирувати на глобальному рівні» та залучити більше ресурсів, у тому числі через партнерства, а також полегшити доступ до фінансування для МСП.

Вона відзначила Платформу стратегічних технологій для Європи (STEP) як новий інструмент, який має вивести Європу на провідну роль. Малі та середні підприємства мають отримати більше переваг від Horizon Europe. Крім того, Європейський дослідницький простір (ERA) був згаданий як пріоритет.

Серед цілей пані Іванова – спрощення та підвищення проривного потенціалу Європейської інноваційної ради (EIC). Вона заявила, що знає про критику EIC і хоче вести діалог з ЄП з цього приводу. Для Horizon Europe вона хоче сприяти асоціації третіх країн і водночас забезпечити взаємність. Крім того, вона згадала про зусилля щодо гендерної рівності та сприяння жіночій кар'єрі. За словами пані Іванової, «Новий європейський Баугауз» просуває проекти, щоб перетворити Зелену угоду на відчутні результати.

19 вересня 2023 року Рада за спільною згодою з президентом Комісії Урсулою фон дер Ляєн призначила Іліану Іванову (Болгарія) новим єврокомісаром з питань інноваційних досліджень, культури, освіти та молоді. Пані Іванова офіційно розпочала свою роботу 20 вересня 2023 року.

<https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20230904IPR04612/hearing-of-commissioner-designate-iliana-ivanova>

[https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/09/19/council-appoints-iliana-ivanova-as-new-european-commissioner/?utm\\_source=dsms-auto&utm\\_medium=email&utm\\_campaign=Council+appoints+Iliana+Ivanova+as+new+European+Commissioner](https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/09/19/council-appoints-iliana-ivanova-as-new-european-commissioner/?utm_source=dsms-auto&utm_medium=email&utm_campaign=Council+appoints+Iliana+Ivanova+as+new+European+Commissioner)



## ПРІОРИТЕТИ ІСПАНСЬКОГО ГОЛОВУВАННЯ В РАДІ



20 вересня 2023 року міністр науки та інновацій Діана Морант-Ріполь представила комітету ІТРЕ (промисловість, дослідження та енергетика) пріоритети головування Іспанії протягом другої половини 2023 року в Раді. Міністр закликала до розширення співпраці з третіми країнами у межах Horizon Europe, а також до просування переговорів у рамках Ради щодо партнерства з досліджень та інновацій у Середземноморському регіоні (PRIMA). Вона також оголосила, що президентство проаналізує вплив Фонду відновлення на науково-дослідну політику. Щодо космічної політики вона підкреслила важливість таких програм, як «Коперник», і виступила за посилення їх безпеки.

У Комітеті культури та освіти Джоан Субіратс, виконуючий обов'язки міністра університетів, визнав пріоритетами президентства ініціативу «Європейські університети», сексуальні домагання у вищій освіті, а також покращення доступу до освіти для вразливих груп.

<https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20230904IPR04608/spanish-presidency-debriefs-ep-committees-on-priorities>

## ДЕКЛАРАЦІЯ ТЕНЕРІФЕ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОВГОСТРОКОВОЇ СТІЙКОСТІ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ІНФРАСТРУКТУР



Під час конференції щодо дослідницьких інфраструктур ЄС у рамках головування Іспанії в Раді Європейського Союзу, було представлено Декларацію Тенеріфе, яка виступає за сприяння розвитку екосистеми дослідницьких інфраструктур, які краще територіально розподілені в Європі.

Загалом 14 країн наразі підписали «Тенеріфську декларацію щодо глобального виміру та стійкості дослідницьких інфраструктур», яка закликає до забезпечення довгострокової стійкості дослідницьких інфраструктур не лише щодо їх будівництва та проектування, але й щодо їхнього управління та фінансування. Декларація також закликає до створення більш збалансованої та краще територіально розподіленої екосистеми дослідницьких інфраструктур по всій Європі. У декларації також згадується необхідність розвитку дослідницької кар'єри з новими компетенціями, щоб уможливити цифровий перехід дослідницької інфраструктури,

Декларація включає екологічні проблеми, з якими стикається суспільство, зменшення вуглецевого сліду, пов'язаного зі споживанням енергії, збільшення та визначення пріоритетів використання відновлюваних джерел енергії та зменшення споживання енергії.

<https://www.iac.es/en/outreach/news/iac-hosts-presentation-tenerife-declaration-improve-distribution-research-infrastructures-europe>

# ЗАЯВА LERU ЩОДО РЕКОМЕНДАЦІЙ РАДИ ІЗ НАУКОВОЇ КАР'ЄРИ



LERU, Ліга європейських дослідницьких університетів, опублікована 20 вересня 2023 року заяву у відповідь на Рекомендації Ради, які встановлюють нову європейську структуру наукової кар'єри, нову Хартію для дослідників та Європейську структуру компетенцій для Дослідників (ResearchComp) [від 13 липня 2023 р.](#)

LERU вітає набір заходів, ухвалених ЄК 13 липня 2023 року, але надає зауваження і коментарі до вищезначених документів. Асоціація вважає, що набір інструментів, який надається університетам і державам-членам, не стосується фундаментальних проблем дослідників та дослідницьких установ, які LERU визначає як:

1. Визнання лідерів і передового досвіду
  2. Фрагментація політики як перешкода для розвитку справді європейського погляду на дослідницьку кар'єру
  3. Нестабільність дослідників як прямий наслідок нестабільності фінансування
- Визнання передових лідерів і передового досвіду*

Проект рекомендації ради є типовим політичним документом, який зосереджується на питаннях і проблемах і малює похмуру картину поточної ситуації в Європі, із зайвим негативом і без роз'яснення того, що насправді це звичайна ситуація в Європі. Ми можемо лише сподіватися, що жоден міжнародний дослідник ніколи не прочитає його, коли задумається про переїзд до Європи. ЄК не звертає уваги на те, що було досягнуто в ERA з цього питання за останні 20 років, не виявляє жодних ознак визнання передових лідерів і хорошої практики, які можна знайти в кількох державах-членах та університетах. Університети LERU, наприклад, ніколи не отримували офіційного визнання від ЄК за їхні постійні зусилля щодо забезпечення чудового дослідницького середовища та зміцнення наукової кар'єри як для дослідників, які починають кар'єру, так і для професорів. Їх лише чекають додаткові вимоги щодо бюрократичного обґрунтування. LERU також вважає, що дискусії мають бути зосереджені на спільному образі бажаної дослідницької кар'єри, яка буде джерелом натхнення для всіх зацікавлених сторін на наступні роки. Цей спільний імідж також має включати чітке бачення того, як ЄК бажає оцінювати результати досліджень та їх досконалість. LERU погоджується, що дослідницька культура важлива, але вважає, що її слід розвивати в узгодженості з моделями проведення досліджень. Наукове дослідження є вимогливим, складним і часто розчаровуючим. Так само і кар'єра.

*Фрагментація політики як перешкода для розвитку справді європейської перспективи дослідницької кар'єри*

Домінуючою фразою в запропонованих рекомендаціях є «рекомендовано державам-членам». LERU не вірить, що поєднання доброї волі та м'якого примусу щодо держав-членів призведе до чогось іншого, крім ще більшого розчарування. Попередні рекомендації, якими б благородними вони не були, призвели до подальшої фрагментації політики,

оскільки всі 27 держав-членів роблять свій власний переклад і створюють власні способи реалізації. Директива 2016/801 є гарним прикладом: вона має на меті покращити мобільність дослідників між державами-членами, але в результаті університети стикаються з 27 різними системами реєстрації навіть для короткострокового перебування в іншій державі.

Не існує європейського ринку праці для дослідників, оскільки університети та академічна кар'єра регулюються правилами, які відрізняються в кожній державі-члені (а в деяких випадках, як у Німеччині та Бельгії, навіть у різних частинах країни-члена). Це місцеве положення включає важливі елементи кар'єри, такі як вступ до різних етапів академічної кар'єри, процедури просування по службі, рівень оплати праці та соціальне забезпечення для ECR (дослідників на початку кар'єри) та інші. Немає жодних рекомендацій щодо усунення цих перешкод для європейської дослідницької кар'єри, і не пропонується конкретних кроків для усунення цих національних бар'єрів для мобільності. LERU переконаний, що розробка ефективних всеохоплюючих заходів згори вниз для виявлення та усунення правових національних бар'єрів буде корисною для всіх, і що ЄС може відігравати головну координуючу роль у цьому сенсі, не утримуючись від надання вкрай необхідного політичного поштовху. Ці заходи, однак, повинні застосовуватись до держав-членів, а не до дослідницьких установ.

#### *Нестабільність дослідників як прямий наслідок нестабільності фінансування*

Одним із популярних питань кар'єрної політики є нестабільність дослідників на початку кар'єри, часто з упором на контракти на визначений термін. Позиція LERU щодо цього питання завжди була чіткою: хоча нестабільність як відсутність перспектив кар'єри в наукових колах може бути актуальною, основою привабливої кар'єри є те, що дослідник (на початку кар'єри) може відчувати фінансову незалежність і користуватися повним соціальним забезпеченням. Ми втомилися слухати історії про докторів наук або постдокторантів, яким доводиться продавати свою машину, щоб дозволити собі лікування. Комісія знає, в яких державах-членах це проблема, але не йде далі, ніж дружня загальна рекомендація.

З іншого боку, ЄК рекомендує державам-членам обмежити загальну кількість строкових контрактів для дослідників до однієї третини загальної чисельності наукового персоналу. По-перше, ця рекомендація була б невиконаною, оскільки в багатьох університетах LERU дослідники на рівні PhD становлять більше третини робочої сили дослідників, і ми не вважаємо, що тимчасовий контракт є найбільш критичним питанням для цієї групи. Але більш фундаментально те, що ЄК продовжує нехтувати тим, що контракти з фіксованим терміном є прямим наслідком конкурсного способу розподілу коштів на дослідження. Нестабільність дослідників є прямим наслідком нестабільності фінансування. Пропозиція сприяти ширшому використанню базового фінансування – це не що інше, як пусті слова щодо фундаментальної проблеми збільшення політичних очікувань від університетів без надання їм ресурсів, необхідних для їх виконання.



Професор Берт Оверлет (голова групи кар'єри дослідників і кадрової політики LERU) зазначає:

«Відповідальність за привабливу дослідницьку кар'єру в Європі не можна покласти лише на інституції. Університети потребують реальної та активної участі своїх держав-членів у питаннях кар'єри, як з точки зору правил, так і фінансування. І нам потрібна набагато сильніша координація на європейському рівні, щоб подолати структурні бар'єри, які перешкоджають дослідницькій кар'єрі в Європі».

<https://www.leru.org/news/a-toolbox-is-not-enough>

## ГІЛЬДІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ОПУБЛІКУВАЛА INSIGHT PAPER НА ТЕМУ «THE TWIN TRANSITION CENTURY»



Гільдія європейських університетів опублікувала аналітичну статтю на тему *«Століття подвійного переходу»*. Документ надає чіткі вказівки для політиків, інвесторів досліджень і закладів вищої освіти щодо навігації до успішного подвійного переходу та використання потенційної синергії між цифровим і зеленим переходом.

Основні положення Insight Paper:

### 1. Рекомендації для сектору вищої освіти

- Посилити зусилля з розробки цифрових рішень, які підвищують інституційну стійкість і обробку екологічних даних
- Сприяти міждисциплінарному співробітництву та командним науковим підходам, у тому числі через відповідні системи визнання кар'єри
- Інтегрувати контент в освітні програми, щоб учні могли зрозуміти та долучитися до складнощів як цифрового, так і екологічного переходу

### 2. Рекомендації для політиків

- Узгодити політику для створення синергії між цифровим і зеленим переходом
- Переконатися, що подвійний перехід служить суспільному благу
- Амбіційно інвестувати в дослідження та інновації, щоб позиціонувати Європу як світового лідера у подвійному переході
- Сприяти збалансованому підходу до фінансування університетських досліджень для двостороннього переходу
- Сприяти довгостроковим фундаментальним дослідженням, як дисциплінарним, так і міждисциплінарним
- Сприяти обміну даними, щоб дослідники мали доступ до даних для дослідницьких цілей.

### 3. Рекомендації для спонсорів

- Визнати важливість досліджень, особливо фундаментальних, у широкому спектрі дисциплін для забезпечення подвійного переходу
- Заохочувати дослідження щодо взаємозв'язку між екологічною стійкістю та цифровізацією

- Надавати пріоритет ефективним довгостроковим дослідженням у Місіях ЄС у рамках Horizon Europe, наприклад, до 2040 року для розвитку майбутньої енергетичної системи.

<https://www.the-guild.eu/news/2023/making-the-twin-transition-a-success-through-ambitious-research-policies.html>

## **ЕКОСИСТЕМА: БРИТАНСЬКІ СТАРТАПИ ЗАЛИШАЮТЬСЯ У НЕВИГІДНОМУ СТАНОВИЩІ У ДОСТУПІ ДО ФІНАНСУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАДИ З ІННОВАЦІЙ**

Угода про асоціацію "Горизонт Європа", оголошена Великою Британією та ЄС цього місяця, передбачає деякі невеликі, але суттєві обмеження, такі як виключення з проєктів, пов'язаних зі стратегічно важливими технологіями. Але найбільш важливим обмеженням для британських стартапів є відсутність доступу до акціонерного фінансування в рамках програми акселераторів Європейської інноваційної ради (EIC).

Акселератор EIC Accelerator стартапи з проривними технологіями, які є занадто ризикованими для залучення достатнього венчурного капіталу. Заявники можуть отримати до 2,5 млн євро грантового фінансування або подати заявку на змішане фінансування, яке додає до 15 млн євро власного капіталу. Вexit вивів Велику Британію з Європейського інвестиційного банку, який підтримує фонд акціонерного капіталу, що позбавило британські компанії права подавати заявки. Міністерство науки, інновацій та технологій Великої Британії (DSIT) не обговорюватиме жодних варіантів того, що може статися в майбутньому.

Будучи виключеними з програми "Горизонт Європа", британські компанії могли подавати заявки на гранти EIC, але в разі успіху фінансування надходило від уряду Великої Британії. Цей варіант був привабливим, на думку Європейської Комісії. "Дані, що знаходяться у відкритому доступі на інформаційній панелі Horizon Europe, показують, що грантова частина фінансування EIC залишається привабливою для британських учасників, причому Велика Британія є сьомою країною з найбільшою кількістю заявок, незважаючи на те, що вона не є членом Фонду EIC", – сказав один з чиновників.

Основною проблемою, з якою стикаються британські заявники, як тоді, так і зараз, є додаткові кошти, які їм доведеться залучити для того, щоб їхні заявки були реалізовані.

Усі заявники, які подають заявки на участь у програмі EIC Accelerator, повинні знайти відповідне фінансування як для грантової складової, так і для акціонерного капіталу, якщо вони подають змішану заявку. Якщо вони подають заявку лише на грантову підтримку, вони також повинні переконати експертів EIC у тому, що вони мають подальші інвестиції, необхідні для виведення їхньої інновації на ринок.

Власний капітал EIC не лише робить істотний внесок, оскільки він перевіряє та знижує ризики технологій, допомагаючи залучити 50% фінансування, необхідного для успішних заявок. Це фактично наріжний камінь інвестора, який говорить, що ви виходите на ринок з сильною позицією. Відсутність цього, безумовно, ставить британський бізнес у не вигідне становище.

Цей ефект поширюється і на наступні раунди фінансування: у звіті EIC Impact Report за 2022 рік показано, що компанії, які входять до її портфелю, залучили понад 10 мільярдів євро подальших інвестицій.

Інша проблема, з якою стикаються британські заявники, полягає в тому, що ЄІК, схоже, надає перевагу змішаним заявкам. Цього року 79% грантів було надано за змішаними заявками, 17% – за заявками на отримання першого гранту і лише 4% – за заявками, що передбачають отримання лише одного гранту. Водночас, відсоток успішних заявок на отримання лише гранту склав лише 5%, проти 9% для заявок на участь в Акселераторі в цілому.

Заборона на доступ до акціонерного фінансування може підірвати участь Великої Британії в програмі "Горизонт Європа" в цілому.

Ситуація може стати ще складнішою, оскільки бюджет EIC Accelerator суттєво скоротиться – з 1,09 млрд євро у 2023 році до 563 млн євро у 2024 році. Це скорочення викликає занепокоєння, оскільки може призвести до зниження рівня успішності програми до 3%, якщо припустити, що кількість заявок залишиться такою ж, як і в 2023 році, коли рівень успішності становив близько 6%.

<https://sciencebusiness.net/news/start-ups/ecosystem-uk-start-ups-remain-big-disadvantage-accessing-european-innovation-council>

## ЄК ПУБЛІКУЄ ПЕРЕЛІК ДІЙ ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ ТА АСОЦІЙОВАНИХ КРАЇН ДЛЯ ПІДТРИМКИ НОВОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПОРЯДКУ ДЕННОГО ІННОВАЦІЙ



19 вересня 2023 року Європейська комісія опублікувала перелік дій, які країни-члени та асоційовані країни Horizon Europe здійснюють на підтримку [Нової європейської інноваційної програми \(NEIA\)](#).

Через Форум EIC групу органів держав-членів і асоційованих країн, відповідальних за інноваційну політику та програми, попросили надати короткий опис основних дій, які вони вживають або планують вжити для підтримки одного або кількох з п'яти флагманів NEIA. Ці п'ять флагманів:

- [Фінансування глибокого розширення технологій.](#)
- [Забезпечення глибоких технологічних інновацій через простори для експериментів і державні закупівлі.](#)
- [Прискорення та зміцнення інновацій у європейських інноваційних екосистемах у всьому ЄС та усунення інноваційного розриву.](#)
- [Сприяння, залучення та утримання глибоких технологічних талантів.](#)
- [Удосконалення розробки політики.](#)

Заходи включають, наприклад, законодавчі зміни, політичні ініціативи та можливості фінансування, і це лише деякі з них.

20 держав-членів та асоційованих країн наразі повідомили про 169 заходів. Ця потужна підтримка демонструє, що ЄС, країни-члени та асоційовані країни добре

узгоджуються з пріоритетами NEIA, щоб стимулювати глибокі технологічні інновації в Європі.

Новий [європейський інноваційний порядок денний](#) і нова європейська інноваційна програма (NEIA), прийняті 5 липня 2022 року, мають на меті позиціонувати Європу в авангарді нової хвилі глибоких технологічних інновацій і стартапів. Це допоможе Європі розробити нові технології для вирішення найгостріших суспільних проблем і вивести їх на ринок.

[https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/member-states-and-associated-countries-are-actively-supporting-new-european-innovation-agenda-2023-09-19\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/news/all-research-and-innovation-news/member-states-and-associated-countries-are-actively-supporting-new-european-innovation-agenda-2023-09-19_en)

## **ЗАКОНОДАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ**

### **ДИРЕКТИВА (ЄС) 2023/1791 ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ ВІД 13 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ ПРО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО РЕГЛАМЕНТУ (ЄС) 2023/955**



Комісія у своєму повідомленні від 19 жовтня 2020 року «Робоча програма Комісії на 2021 рік – Союз життєздатності в нестабільному світі» оголосила законодавчий пакет щодо скорочення викидів парникових газів щонайменше на 55 % до 2030 року (the ‘Fit for 55 package’) і створення кліматично нейтрального Європейського Союзу до 2050 року. Цей пакет охоплює низку сфер політики, включаючи енергоефективність, відновлювані джерела енергії, землекористування, зміну земель та лісове господарство, оподаткування енергії, розподіл зусиль та викиди. торгівля.

Ця Директива робить крок вперед до кліматичної нейтральності до 2050 року, відповідно до якої енергоефективність розглядатиметься як окреме джерело енергії. Енергоефективність є основним принципом, який слід враховувати в усіх секторах, виходячи за межі енергетичної системи, на всіх рівнях, у тому числі у фінансовому секторі. Рішення щодо енергоефективності слід розглядати як перший варіант у політичних, планових та інвестиційних рішеннях під час встановлення нових правил для сторони постачання та інших сфер політики. Незважаючи на те, що першочерговий принцип енергоефективності слід застосовувати без шкоди для інших правових зобов'язань, цілей і принципів, такі зобов'язання, цілі та принципи не повинні перешкоджати його застосуванню або призводити до винятків із застосування принципу. Комісія повинна забезпечити, щоб енергоефективність і реагування на попит могли на рівних конкурувати з генеруючими потужностями. Застосування принципу енергоефективності має також підтримувати інвестиції в енергоефективні рішення, що сприяють досягненню екологічних цілей [Регламенту \(ЄС\) 2020/852 Європейського Парламенту та Ради. 6](#)

Ця Директива встановлює загальну структуру заходів для сприяння енергоефективності в межах Союзу, встановлює правила, розроблені для впровадження

енергоефективності як пріоритету в усіх секторах, усунення бар'єрів на енергетичному ринку та подолання ринкових провалів, які перешкоджають ефективності постачання, передачі, зберігання та використання енергії.

Ця Директива встановлює цілі енергоефективності: держави-члени повинні колективно забезпечити скорочення споживання енергії принаймні на 11,7 % у 2030 році порівняно з прогнозами базового сценарію ЄС на 2020 рік.

Держави-члени повинні забезпечити, щоб загальне кінцеве споживання енергії всіма державними органами разом зменшувалося щонайменше на 1,9 % щороку порівняно з 2021 роком. Держави-члени можуть вирішити виключити громадський транспорт або збройні сили із зобов'язань, викладених на початку цього абзацу.

Кожна держава-член повинна забезпечити, щоб принаймні 3 % загальної площі будівель з опаленням та/або охолодженням, які належать державним органам, щороку ремонтувалися з метою перетворення. Принаймні в будівлі з майже нульовим споживанням енергії або будівлі з нульовим рівнем викидів відповідно до статті 9 Директиви 2010/31/ЄС.

Держави-члени повинні забезпечити, щоб замовники та організації-замовники під час укладення державних контрактів і концесій закуповувати лише продукти, послуги та споруди з високою енергоефективністю.

Держави-члени гарантують, що підприємства із середнім річним споживанням понад 85 ТДж енергії за попередні три роки, беручи всі енергоносії разом, запроваджують систему енергоменеджменту не пізніше 11 жовтня 2027 року. Система енергоменеджменту повинна бути сертифікована незалежним органом відповідно до європейських або міжнародних стандартів.

Держави-члени повинні забезпечити, щоб підприємства із середнім річним споживанням понад 10 ТДж енергії за попередні три роки, разом узявши всі носії енергії, які не впроваджують систему енергоменеджменту, підлягали енергетичному аудиту.

Ця директива також встановлює необхідність забезпечення кінцевих споживачів лічильниками газу, тепла і т.д., створення механізмів фінансування або використання існуючих заходів з підвищення енергоефективності, розвитку ринку енергетичних послуг і доступу до нього для МСП тощо.

До 31 жовтня 2025 року та кожні чотири роки після цього Комісія повинна оцінювати існуючі заходи для досягнення підвищення енергоефективності та декарбонізації в системах опалення та охолодження. Оцінка повинна враховувати наступне: тенденції енергоефективності та викидів парникових газів у системах опалення та охолодження, у т. ч. в системах централізованого опалення та охолодження; взаємозв'язки між вжитими заходами; зміни в енергоефективності та викидах парникових газів при опаленні та охолодженні; існуючі та заплановані політики та заходи з енергоефективності, а також політики та заходи щодо скорочення викидів парникових газів на рівні Союзу та національному рівні; заходи, які держави-члени надали у своїх комплексних оцінках відповідно до статті 25(1) цієї Директиви та повідомили відповідно до статті 17(1) Регламенту (ЄС) 2018/1999.



До 1 січня 2026 року Комісія повинна подати звіт Європейському Парламенту та Раді на основі оцінки потенціалу енергоефективності при перетворенні, трансформації, передачі, транспортуванні та зберіганні енергії та законодавчі пропозиції.

[Аналіз економічного потенціалу](#) різних технологій для опалення та охолодження має бути проведений для всієї національної території за допомогою аналізу витрат і вигод і повинен визначити альтернативні сценарії для більш ефективних та відновлюваних джерел енергії, технологій опалення та охолодження, розрізняючи енергію, отриману з викопних та відновлюваних джерел, де це можливо. Слід розглянути такі технології:

До 28 лютого 2027 року та кожні п'ять років після цього Комісія оцінює виконання цієї Директиви та подає звіт Європейському Парламенту та Раді.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELLAR:b1d5ac2a-574e-11ee-9220-01aa75ed71a1>

## **ДЕЛЕГОВАНИЙ РЕГЛАМЕНТ КОМІСІЇ (ЄС) ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЛЕГОВАНОГО РЕГЛАМЕНТУ (ЄС) 2019/856, ЩО ДОПОВНЮЄ ДИРЕКТИВУ 2003/87/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ ЩОДО ФУНКЦІОНУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ФОНДУ С/2023/6043**



10 травня 2023 року Європейський парламент і Рада ЄС прийняли Директиву (ЄС) 2023/959 про внесення змін до Директиви 2003/87/ЄС про створення системи торгівлі квотами на викиди

парникових газів у межах Союзу. Ця директива внесла деякі зміни в роботу Інноваційного фонду, який тепер може підтримувати додаткові типи проєктів у більш широкому діапазоні секторів. Зокрема уточнюється, що Інноваційний фонд також має підтримувати розширення масштабів інноваційних методів, процесів і технологій з метою їх широкого розгортання в Європейському Союзі. Крім того, Інноваційний фонд тепер може надавати підтримку на конкурсних торгах.

У Повідомленні Комісії від 1 лютого 2023 року [«Промисловий план зеленої угоди для Net-Zero Age»](#) зазначено, що в рамках Інноваційного фонду буде запущено першу конкурентну тендерну процедуру для підтримки виробництва відновлюваного водню. Ця мета була підтверджена в Повідомленні Комісії від 16 березня 2023 року [про Європейський банк водню](#).

У світлі поправок до Директиви 2003/87/ЄС та цілей, викладених у вищезазначених повідомленнях, внесено зміни до Делегованого Регламенту (ЄС) 2019/856 (Делегованого Регламенту) щодо роботи Інноваційного фонду.

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/1d1b70bf-53a9-11ee-9220-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-292902771>

# РЕГЛАМЕНТ (ЄС) 2023/1781 ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ ВІД 13 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ, ЩО ВСТАНОВЛЮЄ СТРУКТУРУ ЗАХОДІВ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ НАПІВПРОВІДНИКІВ ЄВРОПИ ТА ВНОСИТЬ ЗМІНИ ДО РЕГЛАМЕНТУ (ЄС) 2021/694 (ЗАКОН ПРО МІКРОСХЕМИ)



Напівпровідники є основою будь-якого цифрового пристрою та цифрового переходу Союзу: від смартфонів і автомобілів до критично важливих програм та інфраструктур у сфері охорони здоров'я, енергетики, зв'язку та автоматизації до більшості інших галузей промисловості. Оскільки напівпровідники займають центральне місце в цифровій економіці, вони є потужними факторами сталого розвитку та екологічного переходу, таким чином сприяючи досягненню цілей повідомлення Комісії від 11 грудня 2019 року про «Європейську зелену угоду». Хоча напівпровідники необхідні для функціонування сучасної економіки та суспільства, а також для оборони та безпеки, Союз став свідком безпрецедентних збоїв у їх постачанні, наслідки яких є значними. Поточні збої виявили тривалу вразливість у цьому відношенні, зокрема сильну залежність від третіх країн у виробництві та дизайні чіпів. Держави-члени несуть головну відповідальність за підтримку сильної промислової, конкурентоспроможної та сталої бази в Союзі, сприяючи інноваціям у повному спектрі мікросхем.

Необхідно створити основу для підвищення стійкості Союзу в галузі напівпровідникових технологій, зміцнюючи напівпровідникову екосистему Союзу шляхом зменшення залежності, посилення цифрового суверенітету, стимулювання інвестицій, посилення можливостей, безпеки, адаптивності та стійкості ланцюга постачання напівпровідників Союзу, а також розширення співпраці між державами-членами, Комісією та міжнародними стратегічними партнерами

Ця структура має на меті дві загальні цілі. Першою є забезпечення умов, необхідних для конкурентоспроможності та інноваційної спроможності Союзу, забезпечення пристосування галузі до структурних змін через швидкі інноваційні цикли та потребу в стійкості, а також зміцнення загальносоюзної напівпровідникової екосистеми за допомогою об'єднання знань, досвіду, ресурсів та спільних сильних сторін. Друга ціль полягає у покращенні функціонування внутрішнього ринку шляхом встановлення єдиної правової бази Союзу для підвищення стійкості Союзу в довгостроковій перспективі та його здатності впроваджувати інновації та забезпечувати безпеку поставок у сфері напівпровідникових технологій з метою підвищення надійності та протидії збоєм.

Сектор напівпровідників характеризується дуже високими витратами на розробку та інновації, а також на створення сучасного обладнання для тестування та валідації для підтримки промислового виробництва. Це безпосередньо впливає на конкурентоспроможність та інноваційний потенціал промисловості Союзу, а також на безпеку постачання та стійкість напівпровідникової екосистеми Союзу. У світлі уроків,

отриманих із недавнього дефіциту в Союзі та в усьому світі, а також швидкої еволюції технологічних викликів та інноваційних циклів, що впливають на ланцюжок створення вартості напівпровідників, необхідно зміцнити існуючі переваги Союзу, таким чином підвищивши його конкурентоспроможність, стійкість, дослідження та інновації.

Для того, щоб забезпечити Союз науково-дослідницькими та інноваційними можливостями в області напівпровідникових технологій, необхідними для збереження провідної ролі його науково-дослідницьких і промислових інвестицій, Союз і держави-члени повинні краще координувати свої зусилля та спільно інвестувати. Колективні зусилля включають надання фінансових ресурсів відповідно до амбіцій щодо підтримки розвитку та широкої доступності інноваційного потенціалу та розгалуженої цифрової інфраструктури, включає віртуальну платформу проектування, пілотні лінії, в тому числі для квантових мікросхем, а також поширення знань, навичок і компетенцій на користь усієї напівпровідникової екосистеми. Щоб досягти цього, Союз і держави-члени повинні взяти до уваги подвійні цілі зеленого та цифрового переходу. У зв'язку з цим напівпровідникові пристрої та виробничі процеси пропонують значні можливості для зменшення впливу галузей на навколишнє середовище та, зокрема, викидів вуглецю.

Цей Регламент встановлює основу для зміцнення напівпровідникової екосистеми на рівні Союзу, зокрема за допомогою таких заходів: заснування Ініціативи «Чіпи для Європи» («Ініціатива»); встановлення критеріїв для визнання та підтримки інтегрованих виробничих потужностей і відкритих ливарних цехів ЄС, які є першими у своєму роді потужностями та сприяють безпеці постачання та стійкості напівпровідникової екосистеми Союзу; створення координаційного механізму між державами-членами та Комісією для картографування та моніторингу напівпровідникового сектору Союзу, а також запобігання кризі та реагування на дефіцит напівпровідників і, у відповідних випадках, консультування зацікавлених сторін із напівпровідникового сектору.

Першою загальною метою цього Регламенту є забезпечення умов, необхідних для конкурентоспроможності та інноваційної спроможності Союзу та забезпечення пристосування галузі до структурних змін.

Другою загальною ціллю є покращення функціонування внутрішнього ринку шляхом встановлення єдиної правової бази Союзу для підвищення стійкості Союзу та безпеки постачання в області напівпровідникових технологій.

Загальною метою Ініціативи «Чіпи для Європи» є досягнення широкомасштабного нарощування технологічного потенціалу та підтримка відповідної науково-дослідницької та інноваційної діяльності в рамках ланцюга створення вартості напівпровідників Союзу, щоб уможливити розробку та впровадження передових напівпровідникових технологій, напівпровідникових технологій наступного покоління та передових квантових технологій та інновацій усталених технологій, які посилять передовий дизайн, системну інтеграцію та можливості виробництва чіпів у Союзі, а також для досягнення зеленого та цифрового переходу, зокрема шляхом зменшення впливу електронних систем на клімат, підвищення стійкості чіпів наступного покоління та зміцнення процесів циклічної економіки.

Ініціатива має п'ять операційних цілей, які можуть включати заходи з розбудови спроможності та відповідні дослідження та інноваційну діяльність. Усі заходи з розбудови потенціалу фінансуються через Програму цифрової Європи, а відповідні дослідження та інноваційна діяльність фінансуються через Horizon Europe.

Ініціатива реалізовуватиметься спільно з іншими програмами Союзу. З метою здійснення заходів, що фінансуються в рамках Ініціативи, юридична особа може бути заснована у формі Європейського консорціуму інфраструктури мікросхем (ЕСІС). Регламент визначає умови створення і функціонування ЕСІС.

У рамках Ініціативи можуть бути створені Інтегровані виробничі потужності для виробництва і проектування напівпровідників, або для виробництва обладнання чи ключових компонентів для такого обладнання, яке переважно використовується у виробництві напівпровідників.

Комісія проводитиме стратегічне картування напівпровідникового сектору Союзу у співпраці з Європейською радою з напівпровідників. Стратегічне відображення міститиме аналіз сильних і слабких сторін Союзу в глобальному секторі напівпровідників. Комісія, консультуючись з Європейською радою з напівпровідників, повинна проводити регулярний моніторинг ланцюжка створення вартості напівпровідників з метою виявлення факторів, які можуть порушити, поставити під загрозу або негативно вплинути на постачання напівпровідників або торгівлю напівпровідниками.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32023R1781>

## **ПОВІДОМЛЕННЯ КОМІСІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ, РАДИ, ЄВРОПЕЙСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО КОМІТЕТУ ТА КОМІТЕТУ РЕГІОНІВ ЗАЛУЧЕННЯ НАВИЧОК І ТАЛАНТІВ ДО ЄС**



Повідомлення стосується двох ініціатив, які стануть частиною пакету з максимального збільшення потенціалу мобільності талантів у рамках Європейського року навичок: Повідомлення

Комісії щодо максимального використання потенціалу мобільності талантів у рамках Європейського року навичок та Рекомендація Комісії щодо визнання кваліфікацій громадян третіх країн.

Ці ініціативи сприятимуть виконанню пункту робочої програми Комісії на 2023 рік щодо визнання кваліфікацій громадян третіх країн (тобто не входять до ЄС):

У своїй промові щодо стану Союзу у 2022 році президент фон дер Ляєн оголосила, що для вирішення серйозної нестачі робочої сили, з якою стикаються європейські роботодавці, Комісія запропонує Європейський рік навичок та висуне ініціативу щодо визнання кваліфікацій громадян третіх країн. Останнє також включено до Програми роботи Комісії на 2023 рік.

Щоб виконати це зобов'язання, Комісія ухвалить пакет, спрямований на максимізацію потенціалу мобільності талантів у рамках Європейського року навичок.

Це також безпосередньо стосується плану дій Комісії щодо інтеграції та інклюзії, який спрямований на забезпечення швидшого та більш справедливого включення мігрантів до ринку праці, а також до промислового плану Комісії «Зелена угода», який підкреслює необхідність сприяння перевірці навичок, а також визнання кваліфікацій як для громадян ЄС, так і для громадян поза ЄС у секторах, які мають відношення до зеленого переходу. Структура навчальної мобільності є ключем до досягнення Європейського освітнього простору.

Сприяння визнанню кваліфікацій і підтвердженню навичок, отриманих у країнах, що не входять до ЄС, є ключовим фактором трудової міграції та інтеграції мігрантів у приймаючі суспільства. Як визнається в Повідомленні про довгострокову конкурентоспроможність ЄС, це може допомогти пом'якшити найгострішу нестачу робочої сили та кваліфікації. Це також може сприяти мобільності мігрантів усередині ЄС, потенційно зробивши ЄС у цілому більш привабливим для економіки.

Легальна міграція приносить користь як мігрантам, так і країнам походження та призначення. Це дає тим, хто хоче мігрувати, можливість покращити свій стан та допомагає задовольнити потреби ринку праці приймаючих країн. Це саме по собі може бути інвестицією в економіку та суспільство в цілому, підтримуючи зелений і цифровий перехід ЄС, одночасно сприяючи тому, щоб європейські суспільства стали більш згуртованими та стійкими. Спільна міграційна політика ЄС повинна відображати інтеграцію економіки ЄС і взаємозалежність ринків праці держав-членів. Це має допомогти державам-членам використовувати своє членство в ЄС як актив для залучення талантів і різних типів навичок, які можуть сприяти динамізму економік ЄС.

У Повідомленні будуть викладені заходи в різних сферах політики, включаючи політику в галузі кваліфікації, визнання професійних кваліфікацій державами-членами, освітню політику та політику легальної міграції та інтеграції.

Загальні цілі пакету полягатимуть у тому, щоб: 1) зробити ЄС більш привабливим для талантів з-за меж Європи та знизити витрати роботодавців на наймання мігрантів; 2) гарантувати, що мігранти можуть якнайкраще використовувати свої навички та кваліфікацію; 3) поглибити співпрацю з країнами, що не входять до ЄС, щодо легальних шляхів, 4) підтримати мобільності учнів.

Пакет буде йти рука об руку з постійним прагненням до перекваліфікації, підвищення кваліфікації та активізації робочої сили в ЄС. Комісія намагатиметься забезпечити, щоб різні заходи, спрямовані на допомогу мігрантам у використанні їхніх навичок і кваліфікації, приносили користь як новачкам, так і тим, хто вже проживає в ЄС.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELLAR:01792762-52fb-11ee-9220-01aa75ed71a1>



# РОБОЧИЙ ДОКУМЕНТ КОМІСІЇ ЩОДО ДЕЛЕГОВАНОГО РЕГЛАМЕНТУ КОМІСІЇ, ЩО ДОПОВНЮЄ РЕГЛАМЕНТ (ЄС) 2021/817 ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА РАДИ ПОЛОЖЕННЯМИ ПРО СТВОРЕННЯ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНКИ ДЛЯ ПРОГРАМИ ERASMUS+. SWD/2023/0296 ФІНАЛ



Erasmus+ – це програма Європейського Союзу в галузі освіти та навчання, молоді та спорту. Програма Erasmus+ на 2021-2027 роки (далі –

Програма) заснована Регламентом (ЄС) 2021/817 від 20 травня 2021 року (далі – Регламент Erasmus+). Її загальна мета полягає в підтримці, шляхом навчання протягом усього життя, освітнього, професійного та особистого розвитку людей в Європі та за її межами, тим самим сприяючи сталому зростанню, якісним робочим місцям та соціальній згуртованості, стимулюванню інновацій, і зміцненню європейської ідентичності та активного громадянства. Таким чином, Програма є ключовим інструментом для побудови європейського освітнього простору, що підтримує реалізацію європейської стратегічної співпраці у сфері освіти та навчання з її основними галузевими програмами. Крім того, вона є ключовим інструментом у просуванні співпраці у сфері молодіжної політики в рамках Молодіжної стратегії ЄС на 2019-2027 роки та розвитку європейського виміру у спорті.

Згідно зі статтею 23(2) Регламенту Erasmus+, Комісія створила спеціалізовану систему моніторингу та оцінки (MEF) з метою забезпечення ефективної оцінки прогресу Програми щодо досягнення її цілей.

Мета цього робочого документа полягає в тому, щоб проілюструвати MEF Erasmus+, описавши логіку втручання Програми, упорядкувавши заходи моніторингу та оцінки, що застосовуються до сфер, де Регламент Erasmus+ вимагає особливої уваги. Це стосується:

- Впровадження заходів із включення та спрощення, а також впровадження нових програмних ініціатив, ухвалених Програмою на 2021-2027 роки. Під час моніторингу нових програмних ініціатив особливу увагу буде приділено діям, які впроваджуються в рамках Partnerships for Excellence, тобто ініціативи Європейських університетів, Центрів професійної майстерності, Erasmus+ Teacher Academy та DiscoverEU.
- Заходи, пов'язані з обміном мобільністю та співробітництвом між людьми та організаціями з найвіддаленіших регіонів і третіх країн, зокрема їх сусідами.
- Регулярний моніторинг та оцінка призначених установ, які фінансуються в рамках заходів Жана Моне.
- Регулярна оцінка дій, які здійснюються для досягнення кліматичних цілей, а також вимірювання дій, які сприяють досягненню кліматичних цілей, включаючи ті, що спрямовані на зменшення впливу на навколишнє середовище.

У робочому документі наводяться рівні моніторингу, індикатори для моніторингу, порядок та інструменти їх збирання, а також вихідні документи щодо основних результатів і показників результатів та оцінки загального прогресу.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52023SC0296>

## АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ

### THINK TANK: АНАЛІТИКА ПРО ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ В УКРАЇНУ



THINK TANK представив неповну колекція звітів аналітичних центрів про вторгнення в Україну, що охоплює період з лютого 2022 року до сьогоднішнього дня:

**Шведський інститут міжнародних відносин - [Чотири виклики, які стоять перед українсько-російським перемир'ям: два стратегічні виклики](#)**

У міру того, як російсько-українська війна триває, кількість пропозицій щодо досягнення переговорного, а не військового вирішення конфлікту зростає. Цей текст завершує серію з чотирьох репортажів, у яких описуються різні перешкоди російсько-українському перемир'ю.

**Інститут Брукінгса - [Повернення ворога: війна Путіна проти України та когнітивний блок у політиці безпеки Заходу](#)**

Через 18 місяців після російського вторгнення в Україну питання про те, чим закінчиться ця війна, залишається відкритим, як ніколи. Газета вважає, що мир для України в якийсь момент повинен передбачати переговори з Росією, але з огляду на непримиренну позицію Кремля, тягар доведення достовірності його переговорних пропозицій буде надзвичайно високим. Перемир'я, засноване на заморожуванні статус-кво у формі продовження російської окупації Криму та Донбасу, винагородить агресію Путіна та просто призупинить військові дії.

**Ренд - [Протистояти Росії: аналіз дій України на цивільних за перші чотири місяці війни у 2022 році](#)**

Автори пропонують широку характеристику українських підходів до цивільного опору протягом перших чотирьох місяців конфлікту.

**Нідерландський інститут міжнародних відносин - [Війна в Україні](#)**

У цій аналітичній записці оцінюється вплив війни в Україні на Спільну політику безпеки та оборони ЄС (СПБО). Він зосереджується на наслідках у стратегічному плані: чи СПБО все ще відповідає вимогам, чи її слід адаптувати до середовища, що змінилося? Згодом автори зосереджуються на двох конкретних областях: вплив війни на місії та операції ЄС, а потім аналіз того, як це вплинуло на розвиток потенціалу та оборонну промисловість ЄС.

**Європейська рада з міжнародних відносин - [Нові технології у війні Росії проти України](#)**

У цій статті розглядається роль дронів, кібервійни, програмно-визначеної війни та ШІ, а також космічних технологій у війні в Україні. Вона показує, як конфлікт став полігоном для випробування нових військових систем. Інновації відбуваються з великою швидкістю.

**Cedos - [Рік повномасштабної війни в Україні: думки, почуття, дії](#)**

Мета дослідження – зафіксувати (в процесі, безпосередньо під час розгортання подій, а не в ретроспективі), описати й узагальнити досвід війни в Україні, а також тенденції зміни цього досвіду з часом.

**Австрійський інститут міжнародних відносин - [У пастиці передпокою НАТО Київ розглядає «військовий план Маршалла»](#)**

Як зазначено у звіті, стратегія – це питання вибору. Надзвичайне благословення Туреччини щодо вступу Швеції до НАТО за два дні до Вільнюського саміту 11 липня не приховало складного рівняння щодо того, який статус має бути надано Україні? Як НАТО може вивести цю розтерзану війною європейську країну з її безкінечного «проміжного» становища, сірої [зони](#) та стратегічної нічийної землі, які зробили її вразливою для тих, хто заперечує їй право на існування?

**Німецький інститут міжнародних справ і питань безпеки - [Забезпечення безпеки України: від підтримки до довгострокових гарантій безпеки як члена НАТО](#)**

Згідно з цим записом, членство в НАТО є важливим для безпеки України, але воно також відповідає геостратегічним і нормативним інтересам Альянсу, навіть якщо це ризикована, довгострокова та складна спроба. У ньому наголошується, що військова підтримка України вже сприяє захисту заснованого на правилах порядку в Європі і, таким чином, європейській безпеці, стабільності та процвітанню.

**Вокс Україна - [Як післявоєнна відбудова визначатиме розвиток регіонів](#)**

З поважних причин місцева реконструкція є правильним шляхом, вважає газета. Місцеве населення та зацікавлені сторони разом із своїми органами самоврядування найкраще знають про збитки та про те, що їм найбільше потрібно для повернення до нормального життя.

**Інститут політики GLOBSEC - [Шрами на їхніх душах: посттравматичний синдром і ветерани України](#)**

У звіті зазначається, що армія не марширує на військові плацдарми сама по собі; її найбільшим активом є її люди, яким потрібна розумова здатність підтримувати та реагувати на найгірші жорстокості війни. Необхідність підтримувати психічне здоров'я та благополуччя тих, хто піднявся на користь цієї справи, потребує однакової уваги, щоб Україна могла підтримувати бойові сили на передовій. Слід також звернути увагу на збереження розумової спроможності тих, хто відповідатиме за відбудову України для майбутніх поколінь.

**Центр Разумкова (Razumkov Center) - [Суперечка очікування змін](#)**

У цьому дослідженні детально розглядаються результати об'єктивних і суб'єктивних показників, зокрема опитувань Центру Разумкова, щодо розвитку України. Це свідчить про покращення показників вітчизняної економіки у першому кварталі 2023 року. Результати таких опитувань не можуть неупереджено відобразити соціально-економічну динаміку. Проте вони можуть слугувати «натяком» на позитивні зміни та «вузькими місцями», які створюють стимули та бар'єри для розвитку країни та її найближчих перспектив.

**Центр досліджень економічної політики - [Повоєнні макроекономічні рамки України](#)**

У цьому звіті пропонується макроекономічна основа для післявоєнного періоду, яка може сприяти успішному відновленню. У ньому наголошується, що стійкі державні фінанси, розумна грошово-кредитна політика, передбачувана та справедлива нормативна база та гнучкі ринки праці забезпечують основу для успіху розвитку людського капіталу, прямих іноземних інвестицій, технологічного стрибка та багатьох інших елементів реконструкції.

**Ośrodek Studiów Wschodnich (Центр східних досліджень) - [Другий фронт. Стан і перспективи економіки України після 1,5 років війни.](#)**

Звіт вичерпно описує поточну макроекономічну ситуацію в Україні, включаючи показники ВВП, промислового виробництва, інфляції та міжнародної допомоги. Також представлено ситуацію в окремих секторах економіки, а також коротко- та довгострокові перспективи української економіки.

**Istituto Affari Internazionali - [Постконфліктна відбудова в Україні: виклики та можливості](#)**

У цьому звіті розглядаються проекти реконструкції України та зазначається, що реконструкцію слід розглядати як довгостроковий процес, спрямований на вирішення як матеріальних, так і нематеріальних збитків, завданих конфліктом. Більше того, це слід «широко розуміти як складний, цілісний і багатовимірний процес, що охоплює зусилля, спрямовані на одночасне покращення військових, політичних, економічних і соціальних умов».

**Центр східних досліджень - [Ukraina w obliczu katastrofy demograficznej](#)**

У статті описано демографічну ситуацію в Україні, окреслено песимістичні тенденції розвитку населення України, а також прогнози подальшого демографічного спаду.

**Брейгель - [Українське військове господарство](#)**

У цьому документі аналізується управління та ефективність військової економіки України згідно з інформацією, доступною в червні 2023 року. Він включає аналіз макроекономічного управління в умовах війни та економічні показники у 2022 та 2023 роках. Нарешті, у ній розглядається прогрес інтеграції України до ЄС після Рішення Європейської Ради від 23 червня 2023 року про надання Україні та Молдові статусу кандидата в ЄС.

**Центр східних досліджень - [Українські олігархи та їхній бізнес: їх значення втрачається](#)**

У статті йдеться мова про занепад олігархів в Україні. Досліджується вплив війни та економічної кризи на їхній бізнес, а також перспективи олігархічної системи в країні.

Повний перелік аналітичних матеріалів:

<https://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/library/library-blog/posts/think-tank-reports-on-the-invasion-of-ukraine/> ([Think Tank reports on the invasion of Ukraine - Consilium \(europa.eu\)](#))

## МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

### «МІЖНАРОДНИЙ МАРКЕТИНГ У ВИЩІЙ ОСВІТІ»: ВІДБУВСЯ СЕМІНАР ВІД ЕСТОНСЬКИХ ПАРТНЕРІВ



5–6 вересня 2023 року у межах українсько-естонського проєкту «Сходи до досконалості: посилення ефективної та надійної системи вищої освіти в Україні» (UKRKORG), Радою з питань освіти та молоді Естонської Республіки (HARNO) та Міністерством освіти і науки України проведено семінар-тренінг для представників українських університетів на тему «Міжнародний маркетинг у вищій освіті». Захід відбувся на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, що в Івано-Франківську.

У заході взяли участь представники Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Івано-Франківського національного медичного університету, Маріупольського державного університету, Херсонського державного університету та Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Під час семінару-тренінгу естонські колеги поділилися досвідом проведення маркетингових заходів і використання маркетингових інструментів для розвитку університетів, залучення міжнародних студентів і викладачів. Разом з учасниками обговорили стратегії ефективного маркетингу, міжнародний маркетинг вищої освіти, міжнародний маркетинг університету на прикладі Тартуського університету та українського.

Також під час візиту до України естонські колеги відвідали будівельний майданчик майбутнього Міжнародного центру зустрічі студентської молоді України та Республіки Польща в селі Микуличині. Центр будується на досвіді міжнародних молодіжних центрів Німеччини, Франції, Польщі та покликаний об'єднувати студентську молодь різних країн задля розвитку об'єднаної Європи.

<https://mon.gov.ua/ua/news/mizhnarodnij-marketing-u-vishij-osviti-vidbuvsya-seminar-vid-estonskih-partneriv>

## УКРАЇНА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ТА СВІТОВОМУ НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ

### ВНЕСЕНО ЗМІНИ ДО СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РОЗВИТКУ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

#### Рішення Уряду

Кабінет Міністрів України вніс зміни до складу Національної ради України з питань розвитку науки і технологій в частині її Адміністративного комітету. Відповідне рішення ухвалили на засіданні уряду 15 вересня 2023 року.



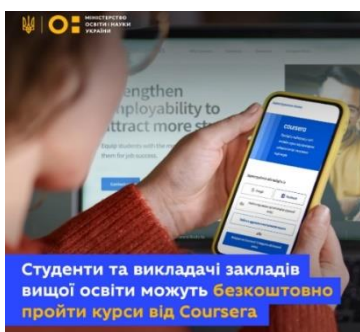
Зміни, які передбачені ухваленим розпорядженням, стосуються викладення складу Адміністративного комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій в новій редакції, що пов'язано з достроковим припиненням сімома членами Адміністративного комітету своїх повноважень у зв'язку зі звільненням їх з обійманих посад, зміною посади Журавля Володимира Андрійовича у зв'язку з обранням його президентом Національної академії правових наук України та введенням до складу Адміністративного комітету Лісового Оксена Васильовича – міністра освіти і науки, голови Адміністративного комітету, Курбатова Дениса Ігоровича – заступника міністра освіти і науки, заступника голови Адміністративного комітету, Грищак Дмитра Вікторовича – заступника міністра з питань стратегічних галузей промисловості з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, Дуброва Сергія Олександровича – першого заступника міністра охорони здоров'я, Кіндратова Віталія Зіновійовича – заступника міністра економіки, Краснолуцького Олександра Васильовича – першого заступника міністра захисту довкілля та природних ресурсів, Павлюка Олександра Олексійовича – першого заступника міністра оборони, Шугалія Дениса Анатолійовича – першого заступника голови Фонду державного майна.

Також уряд вніс зміни у додаток до розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2017 року № 520 «Про затвердження складу Національної ради з питань розвитку науки і технологій», що стосуються оновлення частини персонального складу Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій, що здійснюється один раз на два роки через проведення конкурсу обрання членів Наукового комітету Ідентифікаційним комітетом з питань науки.

Реалізація зазначених нормативно-правових актів матиме позитивний вплив на сферу наукової і науково-технічної діяльності загалом, оскільки вони спрямовані на забезпечення ефективної роботи Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

<https://mon.gov.ua/ua/news/vneseno-zmini-do-skladu-nacionalnoyi-radi-ukrayini-z-pitan-rozvitku-nauki-i-tehnologii>

## COURSERA РОЗШИРЮЄ ВІЛЬНИЙ ДОСТУП ДО КУРСІВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ



Платформа онлайн-освіти «Coursera» продовжує співпрацю з Міністерством освіти і науки України. Усі заклади вищої освіти та їхні студенти мають вільний доступ до курсів Coursera for Campus до кінця 2023 року.

Coursera розпочала роботу з МОН ще у березні 2022 року — у тісній співпраці розробили навчальні програми для 283 українських університетів. Нині вже понад 46 тис. українців скористалися можливістю безкоштовно навчатися онлайн та пройшли понад 100 тис. курсів.

Війна торкнулася тисяч студентів по всій країні. Максима Наталчука, випускника КПІ, війна залишила без роботи. Максим почав онлайн-навчання, щоб набути найбільш потрібні навички, навчаючись по 8-12 годин на день протягом чотирьох місяців. Хлопець отримав 16 професійних сертифікатів, а згодом роботу своєї мрії – аналітика даних у міжнародній консалтинговій компанії. «У березні 2022 року я почав курси Google з аналізу даних на платформі «Coursera» і з того часу навчався онлайн щодня», – каже Максим.

Анастасія Кот, випускниця Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка була змушена поїхати в Польщу, тож продовжила навчання в Coursera. «Coursera допомагає відволіктися, повертає мене в потік навчання та додає сил», – каже Анастасія.

З початку повномасштабного вторгнення українці втратили понад 5 млн робочих місць. Багато з них вирішило змінити галузь і здобути нові знання – особливо у сфері ІТ. Серед українських студентів найпопулярнішими є такі курси:

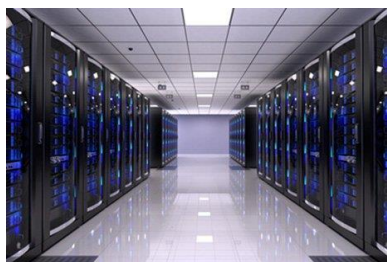
- англійська для науки, технологій, інженерії та математики (Університет Пенсільванії);
- програмування для всіх (Початок роботи з Python) (Університет Мічигану);
- основи управління проєктами (Google);
- нейронні мережі й глибоке навчання (DeepLearning.AI);
- основи дизайну взаємодії з користувачем (UX) (Google);
- англійська для розвитку кар'єри (Університет Пенсільванії);
- HTML, CSS і JavaScript для веброзробників (Університет Джона Гопкінса);
- основи: Data, Data, Everywhere (Google);
- SQL для наукових даних (Університет Каліфорнії);
- вступ до Front-End-розробки (Meta).

Як українським студентам і викладачам долучитися до Coursera, читайте [mym](https://mon.gov.ua/ua/news/coursera-rozshiryuye-vilnij-dostup-do-kursiv-dlya-ukrayinskih-zakladiv-vishoyi-osviti).

<https://mon.gov.ua/ua/news/coursera-rozshiryuye-vilnij-dostup-do-kursiv-dlya-ukrayinskih-zakladiv-vishoyi-osviti>

## НАУКОВІ ДОСЯГНЕННЯ

### У ПОРТУГАЛІЇ УРОЧИСТО ВІДКРИЛИ НОВИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУПЕРКОМП'ЮТЕР



6 вересня 2023 року Європейська комісія та Європейське спільне підприємство високопродуктивних обчислень (EuroHPC JU) разом із прем'єр-міністром Португалії Антоніу Коштою та Португальським фондом науки та технологій урочисто відкрили «Deucalion», найновіший суперкомп'ютер EuroHPC. «Deucalion» знаходиться в кампусі Azurém, Гімарайнш, Португалія.

Новий суперкомп'ютер використовуватиметься для просування досліджень і розробок у таких сферах, як енергоефективні технології, прогнози погоди, дослідження моря й океану. Це також допоможе розробити промислове застосування у відкритті ліків, розробці нових матеріалів, нейронауці, екологічно чистих енергетичних системах та інших сферах.

Deucalion, сьомий суперкомп'ютер EuroHPC, встановлений у Європейському Союзі, є найпотужнішим і передовим обчислювальним ресурсом. Він має максимальну продуктивність 10 петафлопс, або 10 мільйонів мільярдів обчислень за секунду.

[https://eurohpc-ju.europa.eu/deucalion-new-eurohpc-supercomputer-has-been-inaugurated-2023-09-06\\_en](https://eurohpc-ju.europa.eu/deucalion-new-eurohpc-supercomputer-has-been-inaugurated-2023-09-06_en)

## ПУБЛІКАЦІ ЄК ЩОДО ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ І ПОЛІТИКИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ



[Системні методи для політики досліджень та інновацій: як вони можуть сприяти розробці політики досліджень та інновацій для переходу?](#) Це дослідження надає перелік системних методів, які можна використовувати в політичному циклі для кращого вирішення та розуміння складності трансформаційних інновацій. Він містить конкретні рекомендації щодо використання системних методів у політиці R&I.

[Експерименти з трансформаційною інноваційною політикою: теоретичні та практичні перспективи.](#) Це дослідження вивчає, як державний сектор підтримує експерименти для трансформаційних інновацій і надає набір рекомендацій щодо подальшої підтримки експериментування політики.

[Вивчення загального підходу уряду до досліджень та інновацій. Перша тематична доповідь: вступ та огляд загального підходу уряду до досліджень та інновацій.](#) Європейська комісія в тісній співпраці з делегатами Комітету європейського дослідницького простору започаткувала спільне дослідження загального урядового підходу до розробок і впровадження національних досліджень та інноваційної політики.

[Щоквартальний огляд наукової та інноваційної літератури: вплив штучного інтелекту на дослідження та інновації.](#) Видання містить вичерпний огляд поточного стану застосування штучного інтелекту в дослідженнях та інноваціях, починаючи від можливостей і ризиків і закінчуючи викликами.

[Рекомендації Ради щодо європейської структури для залучення та утримання наукових, інноваційних та підприємницьких талантів у Європі.](#)

[Оцінка місій ЄС: огляд зон місій.](#) У цьому дослідженні розглядається поточна та майбутня політична актуальність п'яти сфер місії шляхом оцінки досліджень та інновацій (R&I), економічних, соціальних та екологічних тенденцій, що впливають на кожну сферу.

[Звіти про оцінку місій - адаптація до зміни клімату, угода про ґрунт для Європи, відновити наш океан і води, кліматично нейтральні та розумні міста, рак тощо.](#)

[Дослідження штучного інтелекту та кібербезпеки.](#) Метою цього дослідження є визначення потреб у дослідженні штучного інтелекту для кібербезпеки та захисту

штучного інтелекту в рамках роботи ENISA щодо виконання її повноважень відповідно до статті 11 Закону про кібербезпеку. Цей звіт є одним із результатів цього завдання. У ньому представлено результати проведеної роботи.

[https://research-and-innovation.ec.europa.eu/knowledge-publications-tools-and-data/publications/all-publications\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/knowledge-publications-tools-and-data/publications/all-publications_en)

[https://research-and-innovation.ec.europa.eu/knowledge-publications-tools-and-data/documents\\_en](https://research-and-innovation.ec.europa.eu/knowledge-publications-tools-and-data/documents_en)

## **КАБМІН УРЕГУЛЮВАВ ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ НАУКОВИХ УСТАНОВ І ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ЧАСТИНІ ПРОВАДЖЕННЯ ТАКИМИ ЗАКЛАДАМИ НАУКОВОЇ (НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ) ДІЯЛЬНОСТІ**

### **Рішення Уряду**

26 вересня 2023 року, уряд ухвалив постанову, метою якої є забезпечення можливості вчасного і безперервного проходження державної атестації науковими установами та закладами вищої освіти в частині провадження такими закладами наукової (науково-технічної) діяльності нині за різними методиками, з урахуванням строків, на які було раніше атестовано такі установи і заклади, та проходження науковими установами і закладами вищої освіти державної атестації після 01 червня 2024 року за єдиною методикою. Також зазначеним актом встановлено, що до 01 червня 2024 року:

- наукову установу, яка пройшла державну атестацію та за її результатами віднесена до I, II, III або IV класифікаційної групи, вважають такою, що пройшла державну атестацію до кінця строку, визначеного для відповідної класифікаційної групи;

- заклад вищої освіти, який пройшов державну атестацію за науковим напрямом відповідно до Порядку проведення державної атестації ЗВО в частині провадження наукової (науково-технічної) діяльності та за результатами віднесений до кваліфікаційної групи А, Б або В за відповідним напрямом, вважається таким, що пройшов за ним державну атестацію до кінця строку, визначеного для відповідної кваліфікаційної групи.

<https://mon.gov.ua/ua/news/kabmin-uregulyuvav-pitannya-derzhavnoyi-atestaciyi-naukovih-ustanov-i-zakladiv-vishoyi-osviti-v-chastini-provadhennya-takimi-zakladami-naukovoyi-naukovo-tehnichnoyi-diyalnosti>

## **ПОТОЧНІ ПРОЄКТИ**

### **НОВИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЄКТ EUROHPC: INNO4SCALE**



Проєкт підтримуватиме розробку інноваційних алгоритмів, розроблених для того, щоб програми Європейського спільного підприємства високопродуктивних обчислень HPC ефективно використовували майбутні екзамасштабні та постекзамасштабні суперкомп'ютери.

У міру того, як суперкомп'ютери стають дедалі потужнішими, збільшені можливості обробки архітектур для комп'ютерів у масштабі екза та постекза масштабу вимагають

повного перепроєктування, перевпровадження та переосмислення алгоритмів для повного використання потенціалу цих суперкомп'ютерів. З двома майбутніми суперкомп'ютерами Exascale EuroHPC у [Німеччині](#) та [Франції](#) потреба в адаптованому програмному забезпеченні для таких машин стає дедалі гострішою.

Щоб забезпечити найефективніше використання високопродуктивних обчислювальних систем, Європейське спільне підприємство високопродуктивних обчислень (EuroHPC JU) фінансуватиме новий проєкт [Inno4scale](#), місія якого полягає у виявленні та фінансуванні найперспективніших нових алгоритмів для програм. Із загальним бюджетом ЄС у 5 млн євро Inno4scale сприятиме розробці високоефективних інноваційних алгоритмів для європейських комп'ютерів у масштабі екза. Найуспішніші з цих алгоритмів будуть використані користувачами HPC в наукових колах і промисловості, що призведе до значного підвищення продуктивності та енергоефективності.

Консорціум Inno4scale, який координує [Барселонський суперкомп'ютерний центр \(BSC\)](#), фінансуватиме розробку нових підходів до алгоритмів шляхом фінансування невеликих проєктів, які демонструють оригінальне підтвердження концепції з великим впливом для додатків, що підтримують екзашкалу.

Консорціум розробить і організує конкурс пропозицій щодо нових алгоритмів для суперкомп'ютерів екзамасштабу, щоб повною мірою використовувати ці цінні європейські HPC-ресурси. Отримані пропозиції будуть оцінені зовнішніми експертами на основі інноваційного дизайну та впливу на майбутні екзамасштабні системи.

Робота консорціуму Inno4scale забезпечить повне використання потенціалу майбутніх європейських екзамасштабних суперкомп'ютерів і вирішення раніше нерозв'язних обчислювальних завдань. Тоді промисловість, наука та державні установи зможуть скоротити час на розв'язання або енергію на розв'язання для великомасштабного обчислювального моделювання та швидко розробляти та знаходити нові рішення.

Консорціум Inno4scale складається з [BSC](#), [SCAPOS](#), [Центру високопродуктивних обчислень Університету Штутгарта](#) (HLRS) і [PRACE](#) асоціація.

Проєкт стартував 1 липня 2023 року і розрахований на 21 місяць.

[https://eurohpc-ju.europa.eu/preparing-exascale-inno4scale-launched-support-novel-algorithms-exascale-era-2023-07-05\\_en](https://eurohpc-ju.europa.eu/preparing-exascale-inno4scale-launched-support-novel-algorithms-exascale-era-2023-07-05_en)

## ПОДІЇ: КОНФЕРЕНЦІЇ, СЕМІНАРИ, ТРЕНІНГИ, СТИПЕНДІЇ, ГРАНТИ

### ОГОЛОШЕНО КОНКУРС ПРОЄКТІВ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ, ПРИКЛАДНИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ (ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ) РОЗРОБОК МОЛОДИХ УЧЕНИХ

Оголошено Конкурс проєктів  
Наука, молоді вчені

22 вересня 2023 року розпочинається Конкурс проєктів фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих учених (далі – Конкурс), оголошений [наказом](#) Міністерства освіти і науки України від 21.09.2023 № 1143.

Для участі у Конкурсі до 24 жовтня 2023 року заклади вищої освіти та наукові установи подають проєкти, які відповідають вимогам Положення про Конкурс. Участь можуть брати колективи молодих учених, які працюють або навчаються в університетах чи наукових установах, підпорядкованих МОН. До складу виконавців проєкту можуть входити особи, які є молодими вченими відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Проєкти досліджень і розробок необхідно подати для участі в Конкурсі відповідно до форм, розміщених за [посиланням](#).

Результати конкурсного відбору проєктів досліджень і розробок будуть анонсовані до 22 грудня 2023 року.

<https://mon.gov.ua/ua/news/ogolosheno-konkurs-proyektiv-fundamentalnih-naukovih-doslidzhen-prikladnih-naukovih-doslidzhen-ta-naukovo-tehnichnih-eksperimentalnih-rozrobok-molodih-uchenih>

### КОНКУРС НА ПІДТРИМКУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МСП



Європейське спільне підприємство високопродуктивних обчислень (EuroHPC JU) оголосило конкурс на підтримку конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу МСП.

Метою конкурсу [DIGITAL-EUROHPC-JU-2023-SME-01](#) є надання малим і середнім підприємствам передових обчислювальних можливостей на основі HPC, що дозволить їм стимулювати інновації, підвищувати конкурентоспроможність і подолати виклики оцифровки досліджень і розробок і бізнес-процесів.

Стимулювання інноваційного потенціалу МСП спрямоване на позиціонування МСП як технологічних лідерів, сприяння їхньому успіху та загальному розвитку галузей



економіки, створення нових послуг, наприклад, шляхом широкомасштабного моделювання, аналізу даних, навчання з використанням ресурсів НРС.

Конкурс фінансується [Програмою цифрової Європи](#) (DEP) ЄС, спрямованою на надання цифрових технологій підприємствам, громадянам і державним адміністраціям із загальним бюджетом до 30 мільйонів євро.

Конкурс триватиме до 7 листопада 2023 року, 17:00 (СЕТ).

Конкурсний документ – DIGITAL-EUROHPC-JU-2023-SME-01-01 – Підтримка конкурентоспроможності та інноваційного потенціалу МСП – [myt](#)

Більше інформації та всі відповідні документи щодо конкурсу доступні на порталі [веб-сайт EuroHPC JU](#) .

[https://eurohpc-ju.europa.eu/new-call-supporting-competitiveness-and-innovation-potential-smes-2023-09-05\\_en](https://eurohpc-ju.europa.eu/new-call-supporting-competitiveness-and-innovation-potential-smes-2023-09-05_en)

## КОНКУРС НА ПІДТРИМКУ ІННОВАЦІЙ У З'ЄДНАННЯХ ІЗ НИЗЬКОЮ ЗАТРИМКОЮ ТА ВИСОКОЮ ПРОПУСКНОЮ ЗДАТНІСТЮ



Європейське спільне підприємство високопродуктивних обчислень (EuroHPC JU) оголосило конкурс на підтримку інновацій у з'єднаннях з низькою затримкою та високою пропускну здатністю.

Метою конкурсу HORIZON-EUROHPC-JU-2023-INTER-02 є підтримка науково-дослідної розробки інноваційної та конкурентоспроможної європейської технології міжвузлового з'єднання НРС.

В епоху ексамасштабних і постекзамасштабних суперкомп'ютерів, для ефективного використання зростаючих доступних обчислювальних можливостей, міжвузлова мережа (взаємозв'язок між обчислювальними вузлами) стає ще більш критичним компонентом ексамасштабних і постекзамасштабних систем, які повинні мати можливість динамічно підтримувати зростаючу кількість різномірних обчислювальних пристроїв у своїх операціях.

Розширені мережі взаємозв'язку потрібні для динамічної підтримки кількох додатків, ефективного та надійного масштабування на рівні ексамасштабу та за його межами, роботи з новими гетерогенними прискорювачами та елементами обробки, а також підтримки орієнтованих на дані та гетерогенних додатків.

Конкурс фінансується [Horizon Europe](#) із загальним бюджетом до 30 мільйонів євро.

Конкурс відкритий з 1 серпня 2023 року до 31 січня 2024 року, 17:00 (СЕТ).

Більше інформації та всі відповідні документи щодо конкурсу доступні на [порталі фінансування та тендерних можливостей ЄС](#) та на [веб-сайті EuroHPC JU](#) .

[https://eurohpc-ju.europa.eu/new-call-supporting-innovation-action-low-latency-and-high-bandwidth-interconnects-2023-08-01\\_en](https://eurohpc-ju.europa.eu/new-call-supporting-innovation-action-low-latency-and-high-bandwidth-interconnects-2023-08-01_en)

## ЗАПРОШУЄМО НАУКОВЦІВ ДО УЧАСТІ У IV ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ ФОРУМІ РАД МОЛОДИХ УЧЕНИХ



19 жовтня відбудеться IV Всеукраїнський форум рад молодих учених з метою:

- комунікаційної підтримки й поліпшення співпраці між молодими вченими, радами молодих учених, громадськими організаціями та об'єднаннями науковців, органами державної влади та стейкхолдерами;
- обміну напрацюваннями у питаннях упровадження та промоції розробок молодих учених;
- сприяння розвитку наукового потенціалу та залучення міжнародної підтримки;
- популяризації наукової та науково-технічної діяльності молодих учених.

Де: онлайн-трансляція на сторінці [Ради молодих учених у фейсбуці](#)

Для участі необхідно зареєструватися за [ПОКЛИКАННЯМ](#) до 5 жовтня.

<https://mon.gov.ua/ua/news/zaprosuyemo-naukovciv-do-uchasti-u-iv-vseukrayinskomu-forumi-rad-molodih-uchenih>

## САМІТ ІННОВАТОРІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ



Термін: 10 жовтня 2023 р.

Місце проведення: Мадрид, Іспанія

Веб-сайт <https://innovatorsevent.presidencyeu.es/>

Організатор: Президентство Іспанії

Іспанія, яка головує в Раді Європейського Союзу, у співпраці з Європейською Комісією організовує Конференцію високого рівня, щоб обміркувати новий європейський порядок денний інновацій та обговорити проблеми, з якими стикаються державні та приватні суб'єкти щодо глибоких технологічних інновацій та їх внесок у подвійний зелений і цифровий перехід. Подія дозволить основним зацікавленим сторонам на європейському, національному та регіональному рівнях зібратися разом і обміркувати прогрес, досягнутий за останній рік, створити синергію між різними ініціативами щодо інновацій та обговорити, як подолати інноваційний розрив між регіонами ЄС. Він включатиме основні доповіді національних органів влади та органів ЄС, а також круглі столи з ключовими учасниками інноваційного середовища.

Захід відбудеться в аудиторії Національного музею королеви Софії в центрі Мадрида. Вечір заходу, світська вечерея та приватний візит до музею заплановані та відкриті для всіх присутніх.

**Реєстрація на подію доступна за [посиланням](#).**

<https://innovatorsevent.presidencyeu.es/>

© графічні зображення та фотографії з сайту <http://ec.europa.eu/>  
та твітер-стрічки програми Горизонт 2020 [@EU\\_H2020](#)